

Egungo Euskararen Hiztegia

—V—

[bertsioa: 2024-01-09]

valentziar *izlag/iz* Valentziako herrialdekoa, Valentziako herrialdeari dagokiona; Valentziako herrialdeko herritarra.

Nebot izeneko **valentziar** mutil batekin elkartu behar duela esaten zidak. **Josu Zabaleta**

Caspetik etorria zen **valentziar** brigadier karlista bat preso zekarrela, Don Karlosen Estatu Nagusiaren aurrean azal zedin. **Koro Navarro**

Didac Ortega **valentziarrak** irabazi zuen igandean Aitzondo Klasikoko 3. ekitaldia, Asteasun. **Berria - Kirola**

XV. mendeko Vicent Ferrer **valentziar** santu ospetsuak. **Koldo Zuazo**

Bartzelonako atzoko aurkezpenen aurretik Herri **Valentziarrean** izan zen Martxelo Otamendi. **Berria - Harian**

Zirujau **valentziar** batek hogeita hamar urtetik gora daramatza anestesia kimikorik erabili gabe era guztietako ebakuntzak egiten. **Berria - Gaiak**

Lagun gehienak **valentziarrak** egin nituen, Alacantekoak zehatzago esateko. **Joxerra Garzia**

Generalitateak etxebizitza duin bat izatearen eskubidea bermatuko die **valentziarrei**. **Berria - Mundua**

Hamabi batailoiz zeuden, azkeneko erabakiak jaso zain: 6 kastillano, 2 kantabriar, 3 **valentziar**, eta asturiar bakar bat. **Txillardegi**

Sortzez **valentziarra** zen, baina Bilbon bizi izan da urte gehienetan. **Berria - Euskal Herria**

hitz multzoen maiztasunak (gutxienez 3 aldiz agertzen direnak)

kultura valentziarrean (3)

valentziera *iz* katalanaren aldaera, Valentziako herrialdean mintzatzen dena.

Herrialde Katalanetako ordezkaria, Josep Romeu, katalanaren eta **valentziarrean** artean dagoen arazoak mintzatu zen. **Berria - Euskal Herria**

Hamar dira jada **valentziera** eta katalana bat direla dioten ebazpenak. **Berria - Mundua**

Europako Konstituzioaren katalanezko eta **valentzierazko** itzulpenak. **Berria - Mundua**

hitz multzoen maiztasunak (gutxienez 3 aldiz agertzen direnak)

katalan valentziera (3); **katalana eta valentziera** (7); **valentziera eta katalana** (5); **valentziera hizkuntza** (6); **valentziera katalanaren** (3); **valentziera katalanetik** (3)

valenziano *izlag/iz* valentziarra.

Hor, hondarribitar guziak mantzokara bilduta, **valenzianoek** ohi dagiten mairu eta kristau arteko liskar aizun amaneratu bezalako bat egin dezakezue. **Patziku Perurena**

valladolidar *izlag/iz* Valladolideko, Valladolidi dagokiona; Valladolideko biztanlea.

Espazioetako batean Kyra amerikarra eta bere senarra, Rafa **valladolidarra** bizi dira. **Harkaitz Cano**

valletar *izlag/iz* Maltako hiriburu Valletakoa, Valletari dagokiona; Valletako biztanlea.

Maltako bandera zuri-gorriarekin batera Europako urdin-horia ere bere egingo dute **valletarrek**, baina oraingoz eszeptizismo handia dago. **Berria - Mundua**

vals ik **bals**.

vaporetto *iz* Venezian, garraio publikoan erabiltzen den ibaiontzia.

Jendez gainezka daude **vaporettoa** hartzeko geltokia eta kanal-alboetako igarobideak. **Anjel Lertxundi**

Ez daukat **vaporetto** bat hartu beharrik ere, hotela geltokitik bi pausora baitago, Santa Maria in Nazaret eliza ondoko kale estu luze batean. **Anjel Lertxundi**

Viscontiren Heriotza Venezian filmean Dick Bogarde aktorea erdi etzanda dago **vaporetto** batean. **Anjel Lertxundi**

varsoviar *izlag/iz* Varsoviakoa, Varsoviari dagokiona; Varsoviako biztanlea.

Polka **varsoviarrean** pieza bizkorra entzuten da. **Xabier Paya**

vatikanista *izond/iz* Vatikanoko politikaren aldekoa.

Agnostikoak negarrez, irudiak, giroak eta esatariaren narrazioak (benetako **vatikanista** militanteak hedabide publikoetan) emozioa piztea lortuta. **Iñigo Aranbarri**

vatikanozale *izond* Vatikanoren zalea.

Italiako emakume-jantzi luxuzko sentsualak eramaten omen zizkien Alemaniako emakume aurreiritzi gabeei; Alemaniako gerruntze luterano estuenak, Italiako emakume **vatikanozaleenei**. **Anjel Lertxundi**

vatio ik **watio**.

velodromo ik **belodromo**.

venetoar *izlag/iz* Italiako eskualde Venetokoa, Venetori dagokiona; Venetoko herritarra.

Natalinaren ondoren, gure amak beti neskame **venetoarrak** izan zituen. **Fernando Rey**

veneziar (*orobat **beneziar** g.er.*) *izlag* Veneziakoa, Veneziaari dagokiona; Veneziako biztanlea.

Vitelli izeneko **veneziar** artista batek egina iritzi nion. **Josu Zabaleta**

Haren aita François Zola ingeniari **veneziarra** edateko ura hirira eramateko kanal bat eraikitzen ari zelako. **Karlos Zabala**

Esterrek, Korfu-n **veneziar** familia batean jaiotako andre amultsu eta asaldagaitz hark. **Juan Garzia**

Bankuen egitura ahula zen oraindik ere; horren lekuko da nola **veneziar** bankuek kiebra jo zuten, batak bestearen ondoren, XIV. mendean. **Koro Navarro**

Bizigarrien merkataritzaren **veneziar** monopolioa [...] betiko hautsia geratu zen horrela. **Koro Navarro**

Gustura ibili zen Stephen marrazten, eta san Markos katedrala, Ducearen Jauregia eta **veneziar** kulturako monumentu nagusiak papereratu zituen. **Xabier Olarra**

Musuoker izan zen hurrena, pirata kortsikarren buruzagia, galera **veneziar** baten kanoikadak aurpegia desitxuratu ziolako halaxe deitua. **Felipe Juaristi**

Bi **veneziar** ateen arteko plazan. **Josu Zabaleta**

Mahaitik kristal **veneziarreko** kopa bat hartu eta liluratuta begiratu zion. **Ander Irizar**

Leihoetan sareta **veneziarrak**, bazterretan lorontziak eta airean ke zaharra zituen egongela batean. **Oskar Arana**

Bufanda gorri handi bat zeraman samaren jiran, mutur bat konkorretik zintzilik zuena, kapa **veneziar** baten hegalarren gisan. Une hartan zabaldu ziren orobat Indiarako eta Txinarako lehorreko merkataritza-bideak, Marco Polo **veneziarren** kontakizunak deskribatzen duen bezala. **Karlos Zabala**

Il Cagalibri deitzen diote **veneziarrek** eskultura honi. **Anjel Lertxundi**

Veneziarrek turkiarren herrialdetik egina zuten ordura arte merkataritza. **Iñaki Iñurrieta**

Zazpigarren egunerako idatzia zuen **veneziarrak** Dionisok eskatutako musika. **Felipe Juaristi**

Nortzuk diren **veneziar** petoak asmatzen saiatu edo haien jarduna entzun nahi duenak turisten bideetatik apartatu behar du. **Anjel Lertxundi**

hitz multzoen maiztasunak (gutxienez 3 aldiz agertzen direnak)

atorra veneziarra (3)

veneziera 1 *iz* antzinako dialekto italikoa.

Italian bere senide zituen oskoera eta unbriera dialekto italikoekin borrokatu behar izan zuen, eta mesapiera eta **veneziera** iliriar dialektoekin. **Iñaki Mendiguren**

2 italiararen dialektoa, Veneton hitz egiten dena.

Ostera figura konpondurik, zer ordu zen begiratu, **venezieraz** birao egin, eta gelara itzultzeko tenorea zela esan zigun. **Juan Garzia**

venezolar ik **venezuelar**.

venezuelar (*orobat **venezolar** g.er. eta **venezuelatar** g.er.*) **1** *izlag/iz* Venezuelakoa, Venezuelari dagokiona; Venezuelako herritarra.

Aquiles Machado **venezuelar** tenorrarekin batera. **Berria - Kultura**

Ni han nabil, **venezuelar** atsolitaz dioen bezala, "mas perdido que cucaracha en baile de gallinas". **Pako Aristi**

10.000 sendagile kubatarri esker, 11.000 klinika sortu dituzte auzo txiroetan, eta bitartean milaka **venezuelar** medikuntza ikasketak egiten ari dira, sendagile kubatarrek beren herrira itzul ahal izan daitezen. **Berria - Mundua**

Telesail **venezuelar** horietako bat ematen du berriz ere. **Antton Olano**

Iraultza **venezuelarra** baketsua eta demokratikoa da, herriak bide hori nahi duela erakutsi duelako. **Pako Aristi**

Gobernu **venezuelarrak** baduela nolabaiteko nortasun bat, beste gobernu batzuek izan ez dutena. **Pako Aristi**

Herri **venezuelarraren** gaurko garaipen handia indarkeriaren, kolpismoaren eta faxismoaren aurkakoa izan da. **Berria - Mundua**

Entzuna nuen kalean: **venezuelarrei venezuelar** izateko harrotasuna sentiarazi dien iraultza dela Chavezena. **Pako Aristi**

Venezuelarrari ez zaio hainbeste inporta konponbide zehatzak egotea, hari komunikatzea gustatzen zaio, presidentek gauzak argi azaltzea, hitz egitea, egoera planteatzea. **Pako Aristi**

Kaudillo horrek bultzatutako konstituzioak **venezuelarren** %70eko babesa jaso zuen. **Txema Ramirez de la Piscina**

Baina **venezuelarrak** ez gara lau milioi, 26 milioi gara. **Berria - Mundua**

Hamaika ikusteko jaoak dira **venezuelarrak** ere. **Pako Aristi**

Eskez binaka, emaitza berberekin txapeldun geratu ziren Jauregi-Larrinaga, Urzelai-Lacasa **venezuelarren** aurka. **Berria - Kirola**

venezuelatar ik **venezuelar**.

verdiano *izond* verdiarra.

Francisco Casanovak [...] ahots benetan ederra dauka eta tenore **verdiano** izaera berriz ere erakutsi zuen. **Berria - Kultura**

verdiar *izond* G. Verdirena, Verdi dagokiona.

Zabalpen argiko ahotsari, erregularitasuna eta kantu lerro **verdiarra** gaineratu behar zaio. **Berria - Kultura**

verismo *iz* Italian, XIX mendearen amaieran garatu zen mugimendu estetikoa, frantziar naturalismotik eratorria eta eskuarki Italiako gizarte arazoek diharduena.

Obra honetan, ordu arte jarraitutako **verismoaren** bidea utzirik - **verismoak** gizona bere errealitatea ezagutu ahal izateko gai dela uste izatea eskatzen baitu-, lehenengo

aldiz pertsonaiaren gaia lantzen du Pirandellok. Josu Zabaleta
I Vecchi e i Giovani (1908-1909, *Zaharrek eta gazteak*) eleberria berriro **verismoaren** gaietara eta tekniketara itzultzea izango da. Josu Zabaleta

Baina filmak alde duen **verismo** zurrun hori, kalterako bihurtzen da amaierarako. Berria - Kultura

Bilbon ikusgai dauden erliebeek bi mugimenduen ezaugarriak azaltzen dituzte: batetik, tradizioetik ikasitako dramatismoa eta urre kolorearen erabilpen sinbolikoa; bestetik, Italiatik jasotako paisaien erraztasuna eta **verismoa**. Berria - Kultura

---

vermouth ik **bermut**.

---

vermut ik **bermut**.

---

versta iz Errusiako antzinako bide neurria, 1066,8 metroren baliokidea.

Beste **versta** bat ibili behar duzu oraindik, daramazun bidetik. Jose Morales

Zaldiek ordu erdi baino ez zuten behar izan hamar **verstak** egiteko. Jose Morales

Gabarra ur lasterraren erdi-erdian zegoen [...] eta uretan behera zihoan bi **versta** orduko eginez. Karlos Zabala

Bost **verstako** bidea besterik ez zegok, aitaren batean helduko gaituk. Jose Morales

Mikel Strogoffek Moskutik Irkutskera ibili behar zuen bidea bost mila eta berrehun **verstakoa** zen. Karlos Zabala

Komunikazio elektrikoak baizik ez ditu lotzen Siberiako bi mugak, mendealdekoa eta ekialdekoa, 8.000 **versta** luze baino gehiago den hari baten bidez. Karlos Zabala

Lau **versta** zabal zen, zuhaitzak zituen inguru guztian. Jose Morales

Zenbaitetan pinu edo zedro oihan itzelak, ehun **versta** luze. Karlos Zabala

Leku hartan, ibaia **versta** erdi zen zabal. Karlos Zabala

Versta batera fabrika bateko burdinazko tximinia estua altxatzen zen zuhaitzen artean. Jose Morales

Inguru haietan, herrixkatik hamar **verstara**, jeneral bat bizi zen. Jose Morales

Bederatzi kopek **verstako**, eta eskupekoa gainera. Karlos Zabala

Hegan doaz **verstak**, hegan hurbiltzen zaizkizu merkatariak kibitketako gida-aulkietan eseririk, hegan doa basoa bidearen alde banatan. Jose Morales

---

viagra iz zakilaren erekzioa eta sexu jarduera akuilatzen dituen sendagaia.

Bost axola **Viagra** pilulatxoak izanda ere. Harkaitz Cano

Ipar Irlandako Queen's unibertsitateko zientzialarien esanetan, **Viagra** inpotenziaren kontrako botikak kalte egiten dio gizonen ugalkortasunari. Berria - Gaiak

Dena den, hori ere hasia dago "gure artean": sardexka ugariko ostatu batzuetako plateretan (aipa ditzagun Milan eta Paris, gutxienez), bezeroak hala aginduz gero, **viagra** edota koka nahasten dizkiete osagaiei. Edorta Agirre

Prozac eta **viagra**, uraren orde. Berria - Harian

---

vianar *izlag/hed* Vianakoa, Vianari dagokiona; Vianako herritarra.

Aspalditik zegoen, ordea, erortzeko zorian, eta bi bat urte lehenago, **vianarre** elizako erretaula, irudi eta baliozko pieza oro erretiratu zituzten bertatik. Anjel Lertxundi

---

vibrato iz ahotsean eta soka musika-tresnetan gertarazten den hotsaren ondulazio lasterra.

Welker baritonoak uhin luzeko **vibratoa** erakutsi zuen. Berria - Kultura

Lanak eskatzen duen bezala, espresibitatea **vibrato** eta legato-a) izan zen nagusi. Berria - Kultura

Vibrato zabal, goi tesitura zailean erraz zebilena. Berria - Kultura

Hasierako nostalgiazko esaldiak ondo lotu zituen, **vibrato**, portamento eta azken finean fraseatze txukunez beterik. Berria - Kultura

---

victoriano *izond* viktoriarra.

Denbora luzea generaman bide bakarti eta orbelaz estalitako batetik gora ibiltzen, noizbehinka etxe **victoriano** edo georgianoaren baten aurretik igarotzen ginelarik. Ramon Saizarbitoria

Deportatzen dutenean Klondike-ko bere "Lager"ean bizitzeko lapur bihurtzen den txakur **victoriano** eta darwiniano batena, hain zuzen, Oihanaren deiako Buck handiarena. Juan Garzia

---

victoriar ik **viktoriar**.

---

video ik **bideo**.

---

vienar (*orobat vienatar*) *izlag/iz* Vienakoa, Vienari dagokiona; Vienako biztanlea.

Hiru argazkiok **vienar** estiloko hiru kafetegitan hartuak dira. Anjel Lertxundi

Alois Riegl, **vienar** arte-historialaria, *Kunstwollen* ("arte-asmoa") kontzeptua sortu zuelako ezagutzen da batez ere, gaur egun. Josu Zabaleta

Margolana pintore **vienatar** batena zen, enperatrizarri ile uhintsuarekiko erretratua egin zionarena berarena. Xabier Olarra

Prerrafaeliten gaia nerabilen burutik kendu ezinik: haietako norbaitek, Millais-ek noski, Klimt **vienarra** -"emakumeen urrezko pintzela"- ekartzen zidala gogora. Ramon Saizarbitoria

Alma bezala austriarrak hirurak; Alma bezala **vienarrak** hirurak, Alma bezala Beethoven zaleak hirurak. Felipe Juaristi

Psikologo bat ere ekarri nuen, **vienarra** bera: Franz Kitchen doktorea. Felipe Juaristi

Odéoneko zerbitzarietako batek, Peter izeneko **vienar** zahar batek, ezagutu egin ninduen. Joxe Austin Arrieta

vienatar ik **vienar**.

vietnamdar *izlag/iz* Vietnamekoa, Vietnami dagokiona; Vietnameko herritarra.

Trapuzko andere txiki lirainak egiten egunean hamalau ordu lanean ari den langile **vietnamdar** haurduna. **Iñaki Heras**

Thi-Nho Vo emakume **vietnamdarraren** kasua berezia izan da. **Berria - Gaiak**

Ahoan bilorik gabe **Vietnamdarrak** kondatzen ditu amerikar soldadoen ganik jasan dituen gogorkeriak. **Herria**

Hiru milioi **vietnamdar** hil zituzten, eta berek 58.000 soldadu galdu zituzten. **Pello Salaburu**

Txinatarrak, **vietnamdarrak** eta pakistandarrak dira atzerritar gehienak. **Berria - Mundua**

Egunkariak esaten zuten iparramerikar ejertzitoak urtean hogeita mila gerra operazio egiten zituela Vietnamgo lurretan, eta **vietnamdarrek** errenditu beharko zutela azkenearako. **Joseba Sarrionandia**

vietnamera *iz* Vietnameko hizkuntza ofiziala.

Hizkuntza ofiziala **vietnamera** da, haatik hango 54 leinu desberdinek badute baktotxak beren mintzaira. **Herria**

Vietnameraz erabiltzen dira, besteak beste, beste kontsonante batzuen aldaera enfatiko gisa. **Lourdes Oñederra**

vietnamita *iz* multikopista-mota, serigrafiaren oso antzeko teknika baliatzen zuena.

Diktadura-garaiko **vietnamitetan** botatako paskinen bilduma harrigarria osatu dute Lazkaoko beneditarrek, frankismoaren zentsura aztertu du Torrealdaik. **Anjel Lertxundi**

COUn nengoela, zientzia fikziozko ipuin batzuk egin nituen, gaztelaniaz, institutuko aldizkarirako (**vietnamitaz** inprimatzen genuen aldizkari hura, eta ziur nago honezkero hauts bihurtuta egongo direla letra haiek guztiak). **Iban Zaldúa**

vikingo ik **bikingo**.

viktoriar (**18 agerraldi**, **4 liburutan**; orobat **victoriar 6 agerraldi**, **2 liburu eta 4 artikulutan**) *izond* Ingalaterrako Victoria erreginari, eta haren garaiari eta garaiko gizarteari dagokiona. ik **victoriano**.

Viktoriar garaiko klase ertain bertutetsuari. **Iñaki Mendiguren**

"Balio **viktoriarrak**" ohorezkoak dira ohorezko Ingalaterran. **Joxe Azurmendi**

Sexu heterosexual arruntaren ostean dagoen moralismo **viktoriarra**. **Askoren artean**

Emoziozko erreakzioek, "**viktoriar**" baikortasuna eta "spengleriar" ezkortasuna bezalakoek, froga gisa ez zuten indarrak. **Iñaki Mendiguren**

Irribarre egingo zuketean, keinu bihurri batez, jakin izan balute oroitzapen baten oroitzapenak egunen batean *A Dream of Fair Women* sortuko zuela **viktoriar** poeta baten irudimenean. **Iñaki Mendiguren**

Betegintzarre AB-k Matthew Arnold (1822-88) poeta eta kritikari **viktoriarra** aipatzen du. **Xabier Olarra**

virgo *iz* Zodiakoko konstelazioa; zodiakoaren seigarren zeinua; latinez 'birjina' esan nahi du.

Gero, Leotik **Virgora** iragan eta zeinu horren arroparen tolesturetara aurreratuz, laburtu egiten du bere orbita, eta Tauron zegoenean egiten zuen bidearekin berdintzen du bere ibiliaren neurria. **Santiago Iruretagoiena**

Beraz, ni **Virgo** naiz. **Xabier Paya**

-Virgon ibiliko da hurrena: liseriketako organoak, nerbioak, barea, area edo pankreas. **Pello Zabala**

vitamina ik **bitamina**.

viterbotar *izlag/iz* Italiako Viterboko, Viterbori dagokiona; Viterboko biztanlea.

Viterbotar guztiok, bestetik. **Juan Garzia**

-Jauna, zaindu ezazu ondo zeure gaztelu hau, laster etorriko baita hona traidore bat **viterbotarrek** bidalita, zu hiltzeko eta gazteluari su emateko. **Askoren artean**

vitrioliko *izond* erregaria. • *irud/hed*

-Umorea **vitriolikoa** da. **Karlos Linazasoro**

vitruvianismo *iz* Vitruvio antzinako arkitektoaren aldeko joera.

Ez da batere kasualitatea **vitruvianismoaren** gainbehera eta etxola primitiboaren teoria zalantzan jartzea, biak XVIII. mendearen bigarren erdialdean izan zen arkitekturaren printzipioen berrikuspun kritikoarekin batera gertatu izana. **Santiago Iruretagoiena**

vitruviar *izond* Vitruvio antzinako arkitektoari dagokiona.

Hori bezain egia da, Vitruvioren testuarentzat irudi horiek izango luketen ahalmen argitzaile horri buruzko sineskera konpartitu horrek aberastasun izugarritzko ondorioak izango zituela ondorengo tradizio **vitruviar** guztian. **Santiago Iruretagoiena**

vizkonde ik **bizkonde**.

vodka 1 *iz* Errusian-eta, zekale edo garagar alez egiten den edari bizia.

Vodka egiteko Errusiako burnuak han zuen destilategi batean jarri zuten lanean. J.M. Olaizola "Txiliku"

Vodka nahiz garagardoa aukeran. Edorta Jimenez

Ohiturari jarraiki, bisitariak eta etxeko jaunak kopa bana **vodka** edan zuten aurrena. Jose Morales

Vodkari hirugarren tragoa eman dio, eta azkenekoa izango dela erabaki du Oskarrek. Iban Zaldúa

Burtek zukua **vodkarekin** edan zuen kizaratik. Koro Navarro

Vodkaren kiratsa zerion. Koro Navarro

Bazirudien, beste hainbat nekazari siberiarren antzera, miseria **vodkan** ito ezinik erreko zuela bizitza. J.M. Olaizola "Txiliku"

2 (izenondoekin)

Beatricek -ez nuen gutxiago espero- **vodka** hutsa eskatu dio, harri birekin. Iban Zaldúa

Destilatu gabeko **vodka** zakarraren usain ikaragarria zerion. Jose Morales

3 (hitz elkartuetan)

Zerbeza eta **vodka** zaporeko goma. -Hozkailuan bada **vodka** ttantta bat. Aingeru Epaltza

Egongelako apalategi horri berari begira ari zaio une honetan bertan, besaulkitik, **vodka** edalontzia eskuan. Iban Zaldúa

Halako batean, azken **vodka** tragoa irentsi, "Oso atsegina izan da, baina orain joan beharra daukat" xuxurlatu, eta, masailetan muxu bana eman ondoren, agur esan dit Beatricek. Iban Zaldúa

Marinel batek ontzi maketak eginen ditu **vodka** eta whisky botilen barruan, delako botila hustu ondoren. Joseba Sarrionandia

Vodka botila hutsa nire izterren artetik hartu eta leihatilatik kanpora jaurti nuen. Aingeru Epaltza

Zruleren tabernara joan zen zuzen-zuzenean, **vodka** botila handi bat erosi, eta etxera eraman zuen. Koro Navarro

- Harry **vodka** martini bat ari da hurrupa txikiz edaten. Oskar Arana

4 (neurriekin)

Henne goizean jaiki eta baso bat **vodka** edaten zuela esaten zuten auzokoek. Koro Navarro

Palkinski ostatuan sartu zen kopa bat **vodka** edatera. Jose Morales

Haren bigarren botila **vodka** eskuetan berotzen ari nintzen. Aingeru Epaltza

5 baso bat vodka.

Bigarren **vodka** Moskova ibairako bidean. atetik sartu bezain laster bere ondoan esertzeko keinua egin dit, eta **vodka** eskatu du niretzat ere. Edorta Jimenez

hitz multzoen maiztasunak (gutxienez 3 aldiz agertzen direnak)

vodka botila (5); **vodka edaten** (4)

vokoniari *izond* legeez mintzatuz, Quinto Voconio erromatarrak proposatu zuena.

Lege **Vokoniarra** egin zen garaian, ohiturek artean gordetzen zuten beren jatorrizko araztasuna. Iñaki Iñurrieta

Giza izaeraren zorigaitz bat da legegileak sentimentu naturalen kontrako legeak egin behar izatea: halakoxea izan zen Lege **Vokoniarra**. Iñaki Iñurrieta

Lege **Vokoniarrak** ez zuen uzten emakume bat oinordeko izendatzen, ezta alaba bakarria izanda ere. Iñaki Iñurrieta

Lege **Vokoniarra** emakumeen aberastasun handiegiei aurrea hartzeko egin zen. Iñaki Iñurrieta

voleibol ik boleibol.

volt (*orobat voltio*) iz elektrizitate tentsioaren unitatea.

Elektrizitate deskarga txikia behar dute koralek hazteko, 12 **voltekoa**. Berria - Gaiak

Argitasunak gainez egiten duen giro horietako bat, **volten** gehiegizko gastuarekin. Jon Alonso

Parametro ia berdin-berdinak dituzte elektroxokeko makinek [...] eta txerrientzako durduzagailuak: ampere bat, hirurehun **volt**. Xabier Olarra

Ongi hago behe horretan, ez hadila honat inoiz igan, 380 **voltioko** indarra zaukaagu hemen, erne ibili beharra zagok zernahi burdina puska ukituta ez kiskaltzeko. Koldo Izagirre

Rosie Judori ere bizia barkatu zioten, txundidura handiz, 1.500 **voltioko** deskarga elektrikoa bere gorputzetik batera kalterik sortu gabe pasatzen zela ikusi ondoren.

Harkaitz Cano

Langa zuzen jartzean trenbideko goi tentsioko lerroa jo zuen eta 3.000 **volt.-ko** elektrizitate deskarga jaso zuen. Berria - Ekonomia

Barre algara historikoa egin du buruari alde batera eta bestera eraginez, bat-batean bost mila **volteko** antsietate deskarga batek astindu izan balu bezala. Patxi Iturritegi

Erasotutako dorrea [...] Hego Euskal Herria Iparraldearekin lotzen duen elektrizitate linean kokatuta dago, Hernaniko zentraletik Milafrangakora doa, eta 400.000 **volt** garraiatzen ditu. Berria - Euskal Herria

voltaiko

1 arku voltaiko (*orobat arku boltaiko*) potentzial diferentzia bat ezartzen zaien bi elektrodoren artean sortzen den deskarga.

Errezeletan oraindik arku **voltaikozko** lanpara baten erlantz ageri zen, tarteka-marteka keinulari. Joxe Austin Arrieta

Arnasestuka korrika abiatu ziren bata bestetik distantzia berberera zeuden kaleko arku **boltaiko** lasaigarrietarantz. Lopez de Arana

Jaurtitzen zuten distira biziari begira, uste izatekoa zen argindarren batek eguzki printzez egindako arku **voltaiko** bana pizten ziela barrualdean. Karlos Zabala

voltaje (*orobat boltaje*) iz potentzial elektrikoa, voltetan neurtua.

Hotzikara txipitan durduzatzen zen aldiro, **voltaje** apaleko deskargak. Koldo Izagirre

Boltaje handiko transformadoreen zarata eta aulkiaren deskarga baino ez dira entzuten. Harkaitz Cano

Lehenengo itzalekin batera, oso **boltaje** gutxiko bonbillen argi zurbilek hartu zioten txanda eguzkiaren eta ilunabarraren argiari. Jon Muñoz

voltio ik volt.

voyeur 1 iz jarrera erotikoetan dauden pertsonen zelatan aritzen den pertsona.

Azken finean, *strip-tease* txiki bateko begirale eta **voyeurrak** baizik ez baitira izan eta batzuetan egingo dute txalo, eta bestetan txistu, guk eskainitako ikuskizunarekin.

Hasier Etxeberria

Hiru **voyeur** istorio datoz azkenik, liburua ixteko, nahiz eta hiru hauek baino gehiago diren voyeurismoarekin zerikusia dutenak. [Xabier Mendiguren Elizegi](#)

Autore askoren **voyeur** jarrerak errotariaren eta kardinalaren atzetik jarriko luke narratzailea (eta, narratzailearekin, irakurlea). [Anjel Lertxundi](#)

Baina, gaur egun, bidaia beste edozein produktu bezala kontsumitzen dira, eta eskrupulorik ez da leku pobreetara **voyeur** gisa joateko. [Ana Urkiza](#)

Allen **voyeur** -a. [Berria - Kultura](#)

---

voyeurgintza iz voyeurismoa.

Leitu berria nuen Quim Monzóren ipuin bat fotokopiatu nuen, "Kalitatea eta kantitatea", **voyeurgintza** eta sedukzio kontuekin zerikusirik bazuena. [Xabier Mendiguren Elizegi](#)

---

voyeurismo iz voyeuraren portaera.

Emakumezkoaren gorputza gizonezkoaren **voyeurismoaren** objektu bezala erabiltzea. [Josu Zabaleta](#)

Ez zuen zerikusirik sexu-grina asetu nahi izatearekin, **voyeurismo** berezi hori B-rentzat pertsonak pertzibitzeko manera baizik ez baitzen. [Jon Alonso](#)

Hiru voyeur istorio datoz azkenik, liburua ixteko, nahiz eta hiru hauek baino gehiago diren **voyeurismoarekin** zerikusia dutenak. [Xabier Mendiguren Elizegi](#)

Ikuslearen begiradaren azterketa, haren oinarritzko **voyeurismoaren** asegarrri partzial bezala. [Josu Zabaleta](#)

Irudimenaren emendioa gehituta, ordu erdiz, halako **voyeurismo** suerte batean erauntsi nintzen, ikusmena barik, entzumena bide. [Aingeru Epaltza](#)

---

vudu iz kristau eta afrikar erlijioen osagaiak biltzen dituen erlijiozko kultura.

1943an Haitira bidaiatu zuen, eta han, bertako kultura ezagutzeari emana, **vudu** zeremonia batean parte hartu zuen. [Berria - Kultura](#)

Lau haizeetara zabalduko zituela hainbat eta hainbat sekretu, berak nire bizitzari buruz zekizkienak; **vudu** -a egingo zuela, pampina baten bihotzean orratz batzuk sartuta, infarto batetik hil nendin. [Joan Mari Irigoien](#)

---

vuduzale iz vuduaren zalea dena.

Kalonjeak, monjeak, mollahak, **vuduzaleak**, presbiteroak, hierofanteak, prelatuak. [Xabier Olarra](#)

---

vulgata 1 iz Bibliaren latinezko itzulpena.

Kristo aurreko III-II. mendeetan Alexandriako juduek grezierara egindako itzulpenean [...] eta geroago **Vulgata** -n eginiko latinezko translazioan, bide beretik, *Dominus* itzuli zen. [Xabier Kintana](#)

Lehena, **Vulgatetik** hartua den erran bat da. [Aurelia Arkotxa](#)

Salmoen aipamenetan, **Vulgatako** zenbakikuntza erabili da. [Askoren artean](#)

Horrez gainera badituz Cipriano de Valera-rena, Luterorena, zeina literaturaren ikuspuntutik txarrena baita, eta **Vulgataren** latinezko ale bat. [Juan Garzia](#)

2 irud/hed

Gobernu ustelduak mendekotasunaren **vulgatara** berriz jotzeak -munduko sistema ekonomikoaren bizioak salatzen zituzten, beren herrialdeen garapenaren porrotean zuten erantzukizuna hobeto zuzitzeko-, zerikusi handia izan zuen kontzeptu horien sinesgarritasunaren galeran. [Koro Navarro](#)
